

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองประเภท
กาพย์ยานี ๑๑

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด
ครูวาสนา โพธิวงศ์

กาพย์ยานี ๑๑ เรื่อง ประโยชน์ดอกไม้

ดอกไม้ในส่วนนี้
ฝูงผึ้งบินดมดม
เก็บมาใส่แจกัน
ดอกใบจัดใส่พาน

หลายหลากสีมีกลิ่นหอม
ย้อมฤทัยให้ชื่นบาน
แต้มสีส่นภายในบ้าน
ประดับงานตามพิธี

(ประโยชน์ดอกไม้ : ชลภักดี คงกำเนิด)

คำถามชวนคิด...พินิจบทร้อยกรอง

๑. บทร้อยกรองนี้มีเนื้อหาอย่างไร

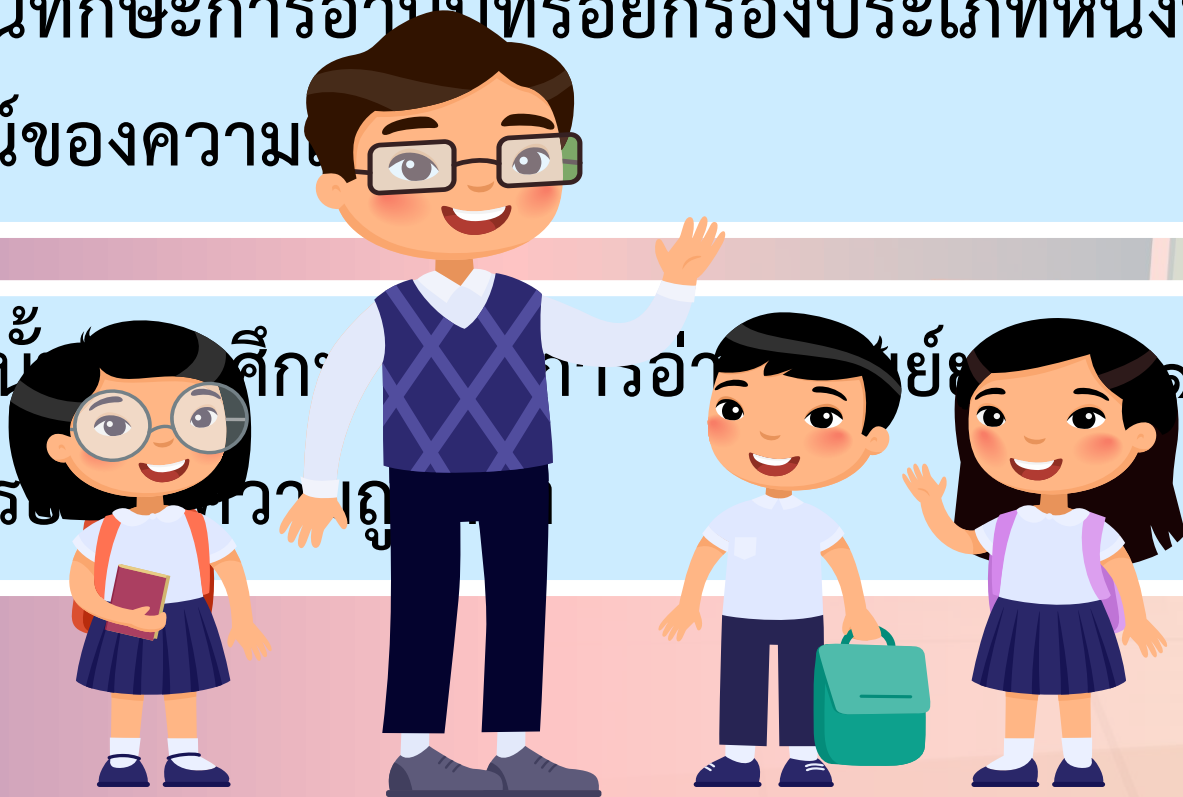
๒. บทร้อยกรองประเภทนี้มีวิธีการอ่าน
ออกเสียงได้อย่างไรบ้าง

การอ่านบทร้อยกรองประเภท

กาพย์ยานี ๑๑

เป็นทักษะการอ่านบทร้อยกรองประเภทหนึ่ง que แสดงถึง
เอกลักษณ์ของความ

ตั้งนี้คือการศึกษาร้อยกรองให้เข้าใจ
เพื่อให้การ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้

๓. มีมารยาทในการอ่าน

เนื้อหาและ**กิจกรรม**ในวันนี้

๑. ความหมายของกาพย์ยานี ๑๑

๒. หลักการอ่านบทร้อยกรอง

๓. การแบ่งจังหวะการอ่าน

ฝึกอ่านกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะ

คำถามชวนคิด...พินิจเนื้อหา

นักเรียนรู้จักบทร้อยกรองประเภท
กาพย์ยานี ๑๑ หรือไม่ อย่างไร

ความหมายของกาพย์ยานี ๑๑

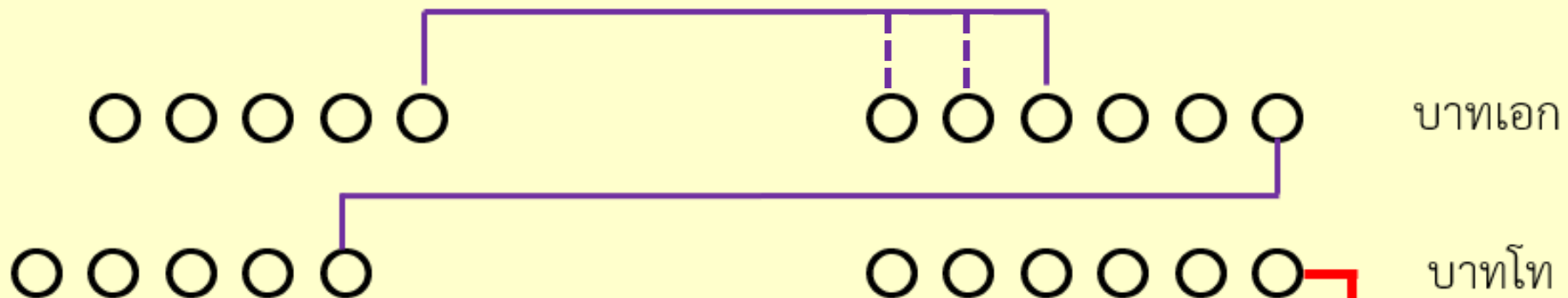
กาพย์ยานี ๑๑ เป็นบทร่ายกรองชนิดหนึ่ง
มีข้อกำหนด ดังนี้

หนึ่งบทมี ๒ บาท	หนึ่งบาทมี ๒ วรรค
วรรคหน้ามี ๕ คำ	วรรคหลังมี ๖ คำ

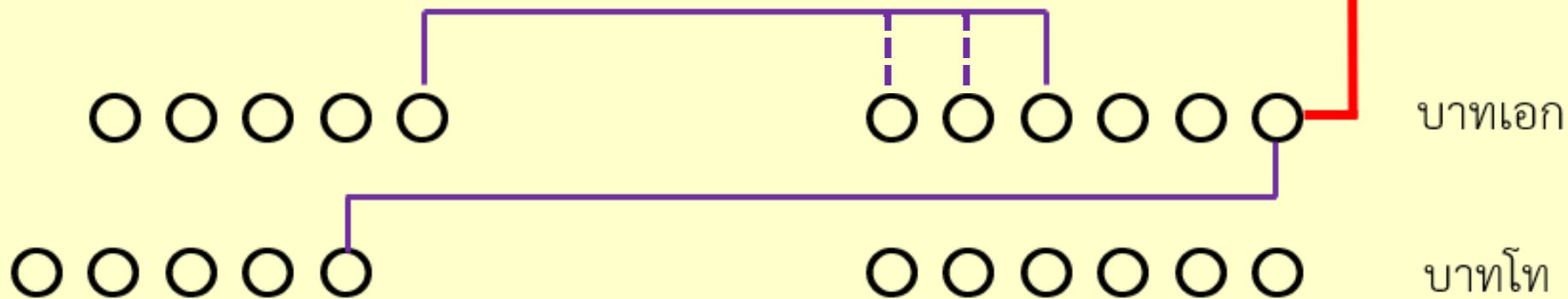

แผนผังกายภาพยานี้ ๑๑

บทที่ ๑

บทที่ ๒

ทบทวน

หลักการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง

๑. ศึกษาเรื่องที่อ่าน
ให้เข้าใจ แจ่มแจ้ง

๒. แบ่งจังหวะการอ่าน
ตามรูปแบบฉันทลักษณ์

๓. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี
เสียงดังพอประมาณ

หลักการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง

๔. น้ำเสียงชัดเจน
มีความไพเราะ น่าฟัง

๕. เน้นน้ำเสียงและ
อารมณ์ไปตามเนื้อเรื่อง

๖. มีบุคลิกภาพที่ดีในการอ่าน
และมีมารยาทในการอ่าน

ทบทวน

เครื่องหมายกำกับจังหวะในการอ่านบทร้อยกรอง

เครื่องหมายทับ (/) ใช้กำกับจังหวะหยุดเสียงอ่านภายในวรรค

เครื่องหมายทับ (//) ใช้กำกับจังหวะหยุดเสียงอ่านเมื่อจบวรรค
เป็นช่วงยาวกว่าจังหวะเสริม

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

ปลาสร้อยลอยล่องชล
เหมือนสร้อยทรงทรามวัย

ว่ายเวียนวนปนกันไป
ไม่เห็นเจ้าเศร้ามว่าย

(กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

เรื้อยเรื้อย/มาเรียงเรียง// นกบินเฉียง/ไปทิ้งหมู่//
ตัวเดียว/มาปลัดคู่// เหมือนพี่อยู่/ผู้เดียวตาย//

(กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

ดอกไม้/ในสวนนี้//

ฝูงผึ้ง/บินดมดม//

เก็บมา/ใส่แจกัน//

ดอกไม้/จัดใส่พาน//

หลายหลากสี/มีกลิ่นหอม//

ย้อมฤทัย/ให้ชื่นบาน//

แต้มสีส้น/ภายในบ้าน//

ประดับงาน/ตามพิธี//

(ประโยชน์ดอกไม้ : ชลภักดี คงกำเนิด)

มาฝึกอ่านบทร้อยกรองกันเถิด

อ่านแบบธรรมดา

อ่านแบบเจรจา

อ่านแบบทำนองเสนาะ

การอ่านบทร้อยกรอง ภาษาพาที ชั้น ป.๕ หน้า ๒๑๗

ตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ แบบทำนองเสนาะ

เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า
ต้องยากลำบากไป
จงตั้งเอากายเจ้า
ความเพียรเป็นโยธา
นิ้วเป็นสายระยาง
ปากเป็นนางงานไป

อันมีค่าอยู่เมืองไกล
จึงจะได้สินค้านมา
เป็นสำเภาอันโสภา
แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ
สองเท้าต่างสมอใหญ่
อักษณาสัยเป็นเสปียง

สติเป็นหางเสือ
ถือไว้อย่าให้เอียง
ปัญญาเป็นกล้องแก้ว
เจ้าจงเอาหูตา
ชี้เกยจคือปลาร้าย
เอาใจเป็นปืนคม
จึงจะได้สินค้ำมา
จงหมั่นมั่นหมายใจ

ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง
ตัดแล่นเลียงข้ามคงคา
ส่องดูแถวแนวหินผา
เป็นล้าต๋ำฟังดูลม
จะทำลายให้เรือจม
ยิงระดมให้จมไป
คือวิชาอันพิสมัย
อย่าได้คร้านการวิชา

ขอขอบคุณ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า

โดย เด็กชายชนาธิป มีประโคน

โรงเรียน วัดมหาสอน สพป.ลพบุรี เขต ๑

อำนวยการฝึกซ้อมโดย นายจำนง เพชรรัตน์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมหาสอน ต.มหาสอน อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี

(บันทึกเสียงเมื่อ ปีการศึกษา ๒๕๕๗)

กิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

ให้นักเรียนจับคู่ช่วยกันแบ่งจังหวะ
การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า
จากนั้นฝึกอ่านออกเสียงแบบทำนองเสนาะ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๑
- ๒) สังเกตการอ่านออกเสียง
ภาพยนต์ ๑๑ ของนักเรียน
- ๓) ตรวจใบงานที่ ๑ และประเมิน
การอ่านออกเสียงภาพยนต์ ๑๑

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๑
- ๒) จับคู่กันเพื่อฝึกอ่านภาพยนต์ ๑๑
เรื่อง วิชามือสมัคร
- ๓) เมื่อทำใบงานเสร็จให้นักเรียนส่ง
ที่ครูประจำวิชาหรือครูประจำชั้น
เพื่อตรวจให้คะแนน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑ แล้วจับคู่ฝึกอ่านแบบทำนองเสนาะ

วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า
ต้องยากลำบากไป
จตั้งเอากายเจ้า
ความเพียรเป็นโยธา

อันมีค่าอยู่เมืองไกล
จึงจะได้สินค้ามา
เป็นสำเภาอันโสภา
แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

นิ้วเป็นสายระยาง
ปากเป็นนางงานไป
สติเป็นหางเสือ
ถือไว้อย่าให้เอียง
ปัญญาเป็นกล้องแก้ว
เจ้าจงเอาหุตา

สองเท้าต่างสมอใหญ่
อชฌาสัยเป็นเสบียง
ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง
ตัดแล่นเลียงข้ามคงคา
ส่องดูแถวแนวหินผา
เป็นลำต้าฟุ้งดูลม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ขี้เกียจคือปลาร้าย
เอาใจเป็นปิ่นคม
จึงจะได้สินค้ำมา
จงหมั่นมั่นหมายใจ

จะทำลายให้เรือจม
ยิงระดมให้จมไป
คือวิชาอันพิสมัย
อย่าได้คร้านการวิชา

หนังสือวรรณคดีลำนํ้า
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๔๓

ใบความรู้ที่ ๑

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ เป็นบทร้อยกรองชนิดหนึ่งมีข้อกำหนด ดังนี้

หนึ่งบทมี ๒ บาท แต่ละบาทมี ๒ วรรค

วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ

(๑ คำในบทร้อยกรอง หมายถึง ๑ พยางค์ เช่น “ดินสอ” ถือว่าเป็น ๒ คำ, “มะละกอ” ถือว่าเป็น ๓ คำ)

ใบความรู้ที่ ๑

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ได้เลือกการอ่านบทร้อยกรองมาให้ศึกษา ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านแบบธรรมดา เป็นการอ่านเหมือนร้อยแก้วทั่วไป แต่จะมีการเว้นวรรคและเน้นจังหวะที่สัมผัสตามบทร้อยกรองแต่ละประเภท ซึ่งแต่ละประเภทจะแตกต่างกัน

ใบความรู้ที่ ๑

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

๒. อ่านแบบทำนองเสนาะ คือ การอ่านให้มีสำเนียงเสียงที่สูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสให้ชัดเจน ไพเราะ เสียงเป็นกังวาน และมีการแสดงอารมณ์ตามเนื้อหา ของบทร้อยกรอง เช่น บทชมธรรมชาติ บทชมโฉม บทตัดพ้อ บทโกรธ บทโศกเศร้า เป็นต้น

ใบความรู้ที่ ๑

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

หลักสำคัญในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. อ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธี
๒. อ่านเว้นจังหวะให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง
๓. น้ำเสียงชัดเจน ไพเราะน่าฟัง ไม่เบาหรือดังมากเกินไป
๔. เน้นเสียงแสดงอารมณ์ให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง

๑. ศึกษาเรื่องที่อ่าน
ให้เข้าใจ แจ่มแจ้ง

๒. แบ่งจังหวะการอ่าน
ตามรูปแบบฉันทลักษณ์

๓. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี
เสียงดังพอประมาณ

หลักการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง

๔. น้ำเสียงชัดเจน
มีความไพเราะ น่าฟัง

๕. เน้นน้ำเสียงและ
อารมณ์ไปตามเนื้อเรื่อง

๖. มีบุคลิกภาพที่ดีในการอ่าน
และมีมารยาทในการอ่าน

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

ปลาสร้อย/ลอยล่องชล// ว่ายเวียนวน/ปนกันไป//
เหมือนสร้อย/ทรงทราวม้วย// ไม่เห็นเจ้า/เศร้าบ่วาย//

(กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

ตัวอย่าง การแบ่งจังหวะการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

เรื้อยเรื้อย/มาเรียงเรียง//
ตัวเดียว/มาปลัดคู่//

นกบินเฉียง/ไปทิ้งหมู่//
เหมือนฟี่อยู่/ผู้เดียวตาย//

(กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

สรุปการทำกิจกรรม

เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ประโยชน์ของการอ่านกาพย์ยานี ๑๑

๑

ช่วยให้ผู้อ่าน
เข้าถึงความงาม
ของบทร่ายกรอง

๒

ช่วยให้จดจำ
บทร่ายกรองได้
แม่นยำมากขึ้น

๓

ช่วยกล่อมเกลา
จิตใจให้เป็น
คนอ่อนโยน

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้าง
จากการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

บทเรียนครั้งต่อไป

“การอธิบายความหมายของคำ
ประโยค และข้อความ”

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำ
ประโยค และข้อความ
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอธิบายความหมายของคำ
ประโยค และข้อความ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

